

همه آنچه از المپیک ۲۰۱۶ برزیل برای ورزش ایران باقی ماند

پرامیدترین، بهترین نشد

این در حالی است ایران در المپیک لندن توانست ۱۲ مدال به دست بیاورد. ۴ مدال طلا، ۶ نقره و ۲ برنز حاصل کار ورزش ایران در المپیک قبلی بود. با این حال اگر نتایج سال ۲۰۱۲ را کنار بگذاریم، ورزشکاران ایران در المپیک ریو بهترین نتایج را در تمام ادوار المپیک گرفتند. قطعاً اگر حق کشی‌هایی که در وزنه‌برداری و کشتی اتفاق نمی‌افتاد، می‌توانستیم بهترین نتایج تاریخ المپیک را به پای آنهایی که به ریو رفتند، بنویسیم. اگر چه این روزها انتقادهای زیادی از عملکرد کاروان امام رضا (ع) مطرح می‌شود اما به نظر می‌رسد برخی انتقادات چندان جنبه ورزشی ندارد و بیشتر به قصد تسویه حساب‌های شخصی مطرح می‌شود. جالب است که موفقیت‌ها و پیروزی‌ها به نام متولیان ورزش به‌ویژه وزارت ورزش و کمیته المپیک نوشته نمی‌شود اما وقتی

شهریوند المپیک ریو هم با تمام شادی‌ها و تلخی‌هایش برای کاروان ایران به اتمام رسید، المپیک که از نظر تعداد ورزشکاران روی دست المپیک لندن بلند شد و البته از نظر تعداد کسب مدال نتوانست نتایج ۴ سال گذشته را تکرار کند. حاصل کار کاروان ایران در المپیک ریو ۲۰۱۶ سه مدال طلا، یک نقره و ۴ برنز بود تا در مجموع صاحب ۸ مدال شویم. وزنه‌برداری توسط کیانوش رستمی و سهراب مرادی به مدال طلا رسید و در کشتی آزاد هم حسن یزدانی سومین مدال طلا را برای ایران به دست آورد. کمیل قاسمی نماینده وزن ۱۲۵ کیلوگرم کشتی آزاد هم به مدال نقره رسید. دو برنز در کشتی فرنگی، یک برنز در کشتی آزاد و یک برنز دیگر هم در تکواندو توسط کیمیا علیزاده به دست آمد تا کار ایران در این المپیک هم به پایان برسد.

ایران تا چه رتبه‌ای می‌توانست بالا بیاید؟ اگر می‌شد...

شهریوند | قبل از المپیک ۲۰۱۶ شاید علاقه‌مندان، کارشناسان و مسئولان روی مدال آوری چند ورزشکار حساب ویژه‌ای باز کرده بودند اما به هر دلیل از جمله ناداوری، غفلت و ناامادگی آنها ناکام‌های بزرگ المپیک لقب گرفتند تا ایران سقوط ۸ پله‌ای را در جدول مدال هانسیست به دوره قبل تجربه کند. **طلاهای از دست رفته** همه چیز تا پایان حرکات کشتی بکسرب برای قهرمان المپیک لندن خوب پیش رفت اما ناداوری یا سهراب مرادی طلا را از چنگ بهداد سلیمی در آورد تا هت تریک طلائی وزنه‌برداری کامل نشود. قبل از المپیک و در پیش‌بینی‌ها قطعاً تکواندو و کشتی فرنگی سهم ویژه‌ای داشتند اما اوضاع آنطور که انتظار داشتیم، پیش نرفت. فرنگی کاران که ۳ طلا در المپیک لندن به دست آوردند، با ۲ برنز به کار خود پایان دادند و خبری از درخشش طلائی المپیک ریو سینه شاگردان بنا نبود. ۳ تکواندو کار مرد ایران که با آمادگی بالایی به ریو رفتند نیز دست‌خالی ریو و تورنمنت کورنگند. از سوی دیگر احسان حدادی، دارنده مدال نقره المپیک لندن نیز نتوانست افتخار تاریخی خود را تکرار کند و باین تر از حد انتظار ظاهر شد. حتی شاید مجتبی عابدینی در صورت قضاوت عادلانه و داشتن کمی شانس توانایی رسیدن به مدال طلا را داشت. این اتفاقات باعث شد تا کاروان ایران در جدول مدال‌ها عقب‌تر از آن چیزی که پیش‌بینی شده بود، باشد.

بهترین‌های ایران در ریو

کیانوش رستمی

تنها تمرین کرد و تنها صاحب طلائی المپیک شد. آنهایی که تمرینات تیم ملی وزنه‌برداری را می‌دیدند، برایشان عجیب بود که چرا کیانوش رستمی تنها یک گوشه تمرین می‌کند و سرمربی تیم ملی توجیهی به او ندارد. کیانوش دوست داشت با حسین توکلی تمرین کند اما فدراسیون مخالف بود. دست آخر هم کیانوش به تنهایی برای المپیک تمرین کرد و نتوانست خوش‌رنگ‌ترین مدال را برای خودش کاروان ایران به ارمان بیاورد. پهلوان کرد ورزش ایران حال‌مرد طلائی وزنه‌برداری ایران است. لیکنده‌های کیانوش وقتی وزنه‌ها را بالای سر می‌برد برای همیشه در ذهنمان می‌ماند.

سهراب مرادی

اصلاً معلوم نبود که به المپیک برسد یا نرسد اما رسید و طلائی وزن ۹۴ کیلو را بدون حرف نصیب خودش کرد. مرادی که در زمان فدراسیون رضازاده بازنشسته به فدراسیون جهانی معرفی شده بود، تلاش زیادی کرد و سهمیه را گرفت و در حالی که کمتر کسی به کسب مدال امید داشت، خارق‌العاده وزنه زد. مرادی خیلی انگیزه داشت که با گرفتن مدال در این المپیک شایستگی‌هایش را ثابت کند و این کار را هم انجام داد. راستی چه خوب شد که فدراسیون این همه برای بازنشسته شدن مرادی تلاش کرد تا او این طلائی ورزش را برایمان بگیرد.

حسن یزدانی

دارنده مدال طلائی جوانان جهان طلسم شکن کشتی آزاد ایران در ریو شد. بعد از آخرین مدال طلائی کشتی آزاد ایران در المپیک ۲۰۰۰ سیدنی که توسط علیرضا دبیر به دست آمد، آزادکاران در کسب طلا ناکام بودند. حسن یزدانی توانست در نخستین المپیک که شرکت کرد طلسم شکن شود و این طلائی بارز را به دست بیاورد. کشتی گیر ۲۲ ساله اهل جویبار با مدال ارزشمندی که گرفته تاریخ‌ساز شده و طلسم بدریخت طلا گرفت. آزاد در المپیک را شکسته است. یزدانی این فرصت را دارد که تعداد مدال‌هایش را در المپیک بیشتر کند و در ورزش ایران ماندگار شود.

هدف‌هایی می‌توانست تکرار شود
کاروان کشورمان با ۳ طلا، یک نقره و ۴ برنز به کار خود در سی و یکمین دوره المپیک پایان داد اما به نظر می‌رسد پتانسیل ورزش کشورمان خیلی بیشتر از این بود که در ریو و تورنمنت مشاهده کردیم. در دوره قبلی ایران با ۱۲ مدال در رده ۱۷ جدول مدالی المپیک ایستاد و این بار نیز شاید می‌توانست تا همان رتبه صعود کند. در صورتی که بهداد سلیمی اسپر ناداوری نمی‌شد و طلائی خود را در المپیک تکرار می‌کرد، تعداد مدال‌های طلائی ایران به ۴ می‌رسید و وزنه‌برداری می‌توانست عملکردی شبیه کار دوره قبلی کشتی فرنگی با کسب ۳ مدال طلا داشته باشد. از سوی دیگر اگر فرزاد عاشورزاده یا حتی مهدی خدابخشی که در رنکینگ اول وزن خود قبل از المپیک حضور داشتند، به مدال طلا دست پیدا می‌کردند، تعداد طلائی‌های کاروان ایران به ۵ می‌رسید. از سوی دیگر حداقل انتظار از کشتی فرنگی کسب یک مدال طلا بود اما تیم بنا یک فینالیست هم نداشت. کاروان کشورمان با احتساب کسب ۶ مدال طلائی می‌توانست حداقل رده هفدهمی دوره قبلی خود را تکرار کند. در پایان المپیک ۲۰۱۶ کراسی با ۵ طلا، ۳ نقره و ۲ برنز در رده هفدهم قرار دارد و جامائیکا با ۶ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز در رده شانزدهم است. این جدول نشان می‌دهد که کشورهایی که در المپیک قبلی هم‌گام با ایران مدال آوری کرده‌اند، در این دوره پیشرفت داشته و حتی کاروان ایران با تکرار نتیجه لندن نمی‌توانست در رده هفدهم قرار بگیرد. با آن ۳ طلا، ۵ نقره و ۲ برنز المپیک قبلی ایران فقط می‌توانست تاره جدول مدال‌ها پیش برود.

مجتبی عابدینی
تاریخ‌ساز شمشیربازی ایران در المپیک... یک شک نام مجتبی عابدینی در تاریخ ورزش ایران ثبت شده است، او نخستین المپیک‌مدالی بگیرد اما کسب نهمین مقام چهارمی شمشیربازی در المپیک بهترین عنوانی است که تاکنون نصیب این رشته شده است. عابدینی که در بازی‌های آسیایی اینچئون هم مدال نقره گرفت، در المپیک کاری کرد که در کشتی و نام خودش را برای همیشه در تاریخ شمشیربازی ثبت کرد. عابدینی با این مقام چهارمی به رده ششم رنکینگ سایر رتبه‌های جهان با امتیاز ۱۴۹ رسید. عابدینی امید دارد که در المپیک ۲۰۲۰ مدال بگیرد تا بیشتر از این تاریخ‌ساز شود.

کیما علیزاده

دختر ۱۸ ساله تکواندو ایران در المپیک کیمیاگری کرد. کیمیا علیزاده نخستین مدال تاریخ زنان ایران در المپیک را گرفت و به قول خودش نمی‌داند، قطعاً مدال‌های بیشتری در انتظار ایران بود. آزادکاران ایرانی بعد از روسیه که ۲ مدال طلا در مجموع ۴ وزن به دست آورد، به مقام نایب قهرمانی در بخش تیمی این رشته دست یافتند. به نظر می‌رسد با روی کار آمدن چند پرتاب جدید در کشتی آزاد، در آینده با روند فعلی افتخارات بیشتری انتظار آزادکاران ایرانی را می‌کشد.

فرزان عاشورزاده؛ این سونامی بود یا نسیم؟

فرزان عاشورزاده که سال گذشته لقب سونامی را از فدراسیون جهانی تکواندو گرفت، آن قدر در المپیک بد بود که پادمان برود این همانی است که در دوسال اخیر هر جا رفته طلا گرفته. قهرمان ۲۰ ساله تکواندو با دو طلائی آسیایی و یک طلائی جهانی از امیدهای اصلی تکواندو در المپیک بود. نمی‌شد به فرزان فکر کرد و طلائی المپیک را تصور نکرد. او فقط دو تایی نتوانست مقابل حرفش مقاومت کند و ناباورانه‌ترین حذف کاروان ورزش ایران را رقم زد. تنها امیدی که می‌توان به فرزان داشت این است که این ناکامی را زمینش نزند و سونامی تکواندو ایران دوباره مدال‌ها را درو کند تا المپیک بعدی. حذف ساده مهدی خدا بخشی و سجاد مردانی هم‌سال بد تکواندو را در المپیک تکمیل کرد تا تنها برنز کیمیا علیزاده دل خوشی این رشته شود.

بهداد سلیمی؛ اشک همه در آمد

بهداد سلیمی، قوی‌ترین مرد جهان به همراه کیانوش رستمی و سهراب مرادی مدعیان مدال در وزنه‌برداری بودند. اسیدیدگی بهداد سلیمی در پاییز سال گذشته می‌رفت که رویای طلائی دوم المپیک را برای او نقش بر آب کند اما بهداد با شادمانی نتوانست سهمیه المپیک را بگیرد. با این حال وقتی روی تخته می‌رفت تا هلتر را بلند کند دل‌های می‌لرزید. بهداد در یک ضرب مثل همیشه عالی بود و رکورد زد اما دوزخ چه می‌شد؟ در دوزخ هم بهداد با وجود درد و مصدومیت بهتر از آنچه فکر می‌کردیم کار کرد. دویول وزنه‌ها را بالا برد. افسوس که هیبت‌زوری جلادانه مدال نقره پهلوان ایرانی را از گردنش در آوردند و او را از حق مسلش محروم کردند. دیدن اشک‌های قوی‌ترین مرد جهان برای هیچ ایرانی قابل تحمل نبود. اشک همه با بهداد در آمد و او در دومین المپیک زندگی‌اش ناکامی تلخی را تجربه کرد. هر چند که مردم ایران مدال طلا به گردن بهداد انداختند و حتی سایت فدراسیون جهانی وزنه‌برداری هم در حمایت از او هک شد.

بهرترین نتیجه کشتی آزاد بعد از ۲۰ سال خادم

شاید انتظار بیشتری از خادم و شاگردانش در المپیک ۲۰۱۶ می‌رفت اما همین یک طلا، یک نقره و یک برنز نیز در ۲۰ سال اخیر نتیجه بی‌سابقه‌ای در کشتی آزاد به شمار می‌رود.

طلائی پدیده تا ناکامی کاپیتان

روز نخست مسابقات کشتی آزاد برای ایران رویایی سپری شد و ۲ کشتی‌گیر آماده یعنی حسن یزدانی و حسن رحیمی در اوزان ۷۴ و ۵۷ کیلوگرم با قدرت تا نیمه نهایی پیش رفتند. رحیمی در نهایت یک برنز برای ایران به ارمان آورد. از سوی دیگر حسن یزدانی که در یکی از سخت‌ترین و برمدعی‌ترین اوزان کشتی المپیک رقابت می‌کرد، نتوانست به سختی کشتی آزاد ایران را بعد از ۱۶ سال طلائی کند. نقره کمیل قاسمی در سنگین وزن نیز نتیجه نسبتاً قابل قبولی به حساب می‌آید اما قطعاً ناکام بزرگ در جمع آزادکاران رضا یزدانی کاپیتان این تیم بود که به امید کسب طلا روی تشک حاضر شد اما با ۲ شکست حتی از رسیدن به برنز هم بازماند.

تکرار تاریخ بعد از ۲۰ سال

کسب ۳ مدال توسط آزادکاران ایرانی در المپیک آخرین بار در المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا به دست آمده بود؛ جایی که رسول خادم به‌عنوان کشتی‌گیر تنها طلائی ایران لقب گرفت و عباس جدیدی نقره و امیررضا خادم برنز گرفتند اما این بار رسول خادم در سمت سرمربیگری نتوانست به نتایج قابل قبولی دست پیدا کند. پیش از این تنها در المپیک ۱۹۵۶ لس‌آنجلس آزادکاران ایرانی به ۲ مدال طلا دست یافته بودند که امامعلی حبیبی و غلامرضا تختی طلائی‌های ایران بودند.

نایب قهرمانی امیدوارکننده

رسول خادم که پیش از این اعلام کرده بود تنها تا المپیک ۲۰۱۶ در سمت سرمربیگری تیم ملی باقی می‌ماند، با نتایج قابل قبولی که در این رویداد کسب کرده، قطعاً باز هم با اصرار پیشکسوتان و شورای فنی برای هدایت هم‌زمان فدراسیون و آزادکاران روبه رو خواهد شد. او که حالا هم در سمت مربی و هم ورزشکار توانسته کشتی آزاد ایران را در المپیک طلائی کند، معتقد است اگر ناداوری رخ نمی‌داد، قطعاً مدال‌های بیشتری در انتظار ایران بود. آزادکاران ایرانی بعد از روسیه که ۲ مدال طلا در مجموع ۴ وزن به دست آورد، به مقام نایب قهرمانی در بخش تیمی این رشته دست یافتند. به نظر می‌رسد با روی کار آمدن چند پرتاب جدید در کشتی آزاد، در آینده با روند فعلی افتخارات بیشتری انتظار آزادکاران ایرانی را می‌کشد.

احسان حدادی؛ خدا حافظ آقای مغرور

فکر می‌کردیم تبدیل کردن نقره لندن به طلا یا دست کم تکرار همان در ریو آن قدر برای احسان حدادی جذاب باشد که انگیزه او را برای تمرین صدها برابر کند اما حدادی راه نادرستی را در پیش گرفت. او بنای لجبازی با فدراسیون را گذاشت و مدام از نبود امکانات حرف زد اما واقعیت این است که حدادی همان‌طور که خودش هم گفت امکانات خوبی داشت. فدراسیون دوومدانی بودجه ۴۰۰ میلیون تومانی در اختیار حدادی قرار داد و او بعد از این که کل دنیا را دور زد تا مربی پیدا کند، آخر سر به همان مربی قدیمی خود اکتفا کرد. حدادی در المپیک پرتاب بسیار ضعیفی داشت تا نشان دهد وقتش رسیده از ورزش حرفه‌ای خدا حافظی کند. بقیه ورزشکاران دوومدانی هم مثل حدادی ضعیف بودند و ناامید کننده.

محمد بنا؛ امان از لجاجت‌ها
کشتی فرنگی قرار بود مثل المپیک لندن پرافتخارترین رشته ورزش ایران شود. در لندن حمید سوریان امید نوروژی طلا گرفتند اما در ریو کشتی فرنگی آن قدر ضعیف کار کرد که اشک محمد بنا هم در آمد و او خودش را شرمند مردم ایران دانست. عملکرد دور از انتظار حمید سوریان و امید نوروژی آن قدر ناامیدکننده بود که خیلی‌ها تصمیمات بنا را زیر سؤال بردند و او را متهم کردند که نتوانسته کشتی‌گیران را آنطور که باید آماده کند. بنا بیشتر از هم به دلیل اصرارش برای بردن سوریان متهم بود که نباید با توجه به وضع بدنی این قهرمان او را به ریو می‌برد تا اینطور با خفت از مسابقات حذف شود. برنز کم‌رنگ سعید عبدولی و قاسم رضایی تنها دستاورد پرافتخارترین رشته کاروان ایران در المپیک ۲۰۱۲ بود که می‌توانیم مقصر اصلی آن را محمد بنا و لجاجت‌هایش با فدراسیون کشتی بدانیم. با این حال اشک‌های مرد پرافتخار کشتی در کنار بهداد سلیمی از منظرهای تلخ ریو بود.

فرزان عاشورزاده؛ این سونامی بود یا نسیم؟
فرزان عاشورزاده که سال گذشته لقب سونامی را از فدراسیون جهانی تکواندو گرفت، آن قدر در المپیک بد بود که پادمان برود این همانی است که در دوسال اخیر هر جا رفته طلا گرفته. قهرمان ۲۰ ساله تکواندو با دو طلائی آسیایی و یک طلائی جهانی از امیدهای اصلی تکواندو در المپیک بود. نمی‌شد به فرزان فکر کرد و طلائی المپیک را تصور نکرد. او فقط دو تایی نتوانست مقابل حرفش مقاومت کند و ناباورانه‌ترین حذف کاروان ورزش ایران را رقم زد. تنها امیدی که می‌توان به فرزان داشت این است که این ناکامی را زمینش نزند و سونامی تکواندو ایران دوباره مدال‌ها را درو کند تا المپیک بعدی. حذف ساده مهدی خدا بخشی و سجاد مردانی هم‌سال بد تکواندو را در المپیک تکمیل کرد تا تنها برنز کیمیا علیزاده دل خوشی این رشته شود.

بهداد سلیمی؛ اشک همه در آمد
بهداد سلیمی، قوی‌ترین مرد جهان به همراه کیانوش رستمی و سهراب مرادی مدعیان مدال در وزنه‌برداری بودند. اسیدیدگی بهداد سلیمی در پاییز سال گذشته می‌رفت که رویای طلائی دوم المپیک را برای او نقش بر آب کند اما بهداد با شادمانی نتوانست سهمیه المپیک را بگیرد. با این حال وقتی روی تخته می‌رفت تا هلتر را بلند کند دل‌های می‌لرزید. بهداد در یک ضرب مثل همیشه عالی بود و رکورد زد اما دوزخ چه می‌شد؟ در دوزخ هم بهداد با وجود درد و مصدومیت بهتر از آنچه فکر می‌کردیم کار کرد. دویول وزنه‌ها را بالا برد. افسوس که هیبت‌زوری جلادانه مدال نقره پهلوان ایرانی را از گردنش در آوردند و او را از حق مسلش محروم کردند. دیدن اشک‌های قوی‌ترین مرد جهان برای هیچ ایرانی قابل تحمل نبود. اشک همه با بهداد در آمد و او در دومین المپیک زندگی‌اش ناکامی تلخی را تجربه کرد. هر چند که مردم ایران مدال طلا به گردن بهداد انداختند و حتی سایت فدراسیون جهانی وزنه‌برداری هم در حمایت از او هک شد.

ناکام‌های بزرگ ایران در المپیک مردها گریه نمی‌کنند

طعم قهوه ریو برای ورزش ایران می‌توانست شیرین تر از این باشد. می‌توانست کام ورزش ایران و مردم دل پیسته به آن را شادتر کند اما هم نگذاشتند، هم نخواستیم. می‌شد قهوه شیرینی در ریو نوشیم و تا ۴ سال زیر دهان مژه‌مزداش کنیم اما قهوه تلخی به دستمان دادند و راهی‌مان کردند. رویاهای خوش‌رنگی که دیده بودیم، تعبیر نشد و کام‌مان تلخ ماند. از خواب پریدیم و دیدیم که می‌شود به جای ۳ طلا دست کم ۶ طلا از سرزمین قهوه برداشت کنیم اما نشد. البته ورزش ایران نشان داد پتانسیل بهتر بودن را دارد. شاید اگر اتحاد و همدلی بیشتری را چاشنی کار کنیم و دست از قهر و آشتی‌های بچه‌گانه و متهم کردن این و آن برداریم، می‌توانیم در ۲۰۲۰ توکیو رنگ طلائی تیسری به رویاها بیسان بزنیم. ناکامی تلخ کشتی فرنگی و تکواندو در کنار موفقیت وزنه‌برداری و کشتی آزاد ریویسی معمولی را بریمان رقم زد اما این نوید را داد که می‌توانیم در آینده از این هم بهتر باشیم.